3 1761 06611531 2

KAREL HORKÝ

PŠTROSÍ PÉRO

PG
5038
H6595P7
1912
c.1
ROBARTS

Presented to the

LIBRARY *of the*

UNIVERSITY OF TORONTO

by

ALEX S. HAVRLANT

PRAHA
KVĚTEN
J. OTTO
1912

KAREL
HORKÝ

PŠTROSÍ PÉRO

LIBRARY
JUN 0 3 2003
UNIVERSITY OF TORONTO

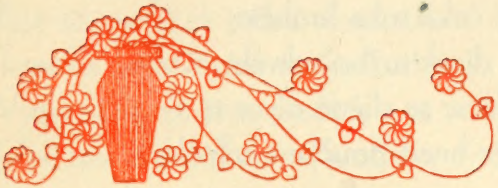

Dvanáct roků, celých dvanáct let...
Jako voda čas ten utíká.
K oltáři si slavně tenkrát veď
Michal Souček dceru školníka.

Terezie, Terka, Terinka...
Jaký výběr zvučných, pestrých jmen!
První dvě jí dala maminka,
třetí Michal Souček. — — Lásky sen.

Že je čeká ruka hraběte,
bývá dívek tužba utkvělá —
Nedivme se sličné dívce té,
jestliže hned Součka nechtěla.

Bylt to švec, ach, obuvník to byl . . .
Přijde máj — i švec se ženit chce . . .
Terince to plaše vysvětlil
Michal Souček jednou v besídce.

Vyznání je brána do světa —
každá dívka před ní oněmí.
Dívka touhou život proplétá,
Michal Souček boty dratvemi.

Různost pólů — tečka, dvojtečka.
Terinka necht sama rozhodne!
Vyslovil se, že to nepřečká,
když mu řekla: Za tři týhodne — —

Po tři týdny těžce hlavu vlek'
Michal Souček prachem ulice.
Za tři týdny slyšel rozsudek
z tenkých retů paní školnice.

„Víte", řekla, „těžká je to věc,
na moře se pustit bez vesla . . .
Ne snad, Součku, že jste jenom švec,
já si . . . tento . . . vážím řemesla,

jen se bojím – máma zkušená –
byste jednou měli všeho dost.
Terinka je, víme, bez věna,
po mně nemá, než tu poctivost,

po tátovi než to vzdělání.
Leč i ta věc, mám-li pravdu říc',
obavu mi velkou nahání...
Víte, Součku, dvacet let, ba víc

manžel můj už tady školničí;
za ta léta – lež anebo běž –
v kultůře se člověk vycvičí,
nejen táta – máma, dcera též.

At už člověk drhne sborovnu
nebo v třídách mete pavučí,
časem, Součku, třebas poskrovnu,
kultůře se trochu přiučí.

Také Terka něco z toho má.
Děvče, víte, běhá tam a sem ...
Pro holku to není pohroma,
zametá-li třídy koštětem.

Něco tu – a něco chytne tam,
drobet k drobtu je pár drobečků.
Vzdělanost, když párky prodávám,
z každého je cítit párečku.

Škola, brachu, učí jinak žít,
škola změní lidi docela . . .
Terku, Součku, můžete si vzít,
to však vězte: Ona zjemněla.

Zjemněla a chytla lepší mrav.
Kde je samý člověk od pera,
kde je tolik studovaných hlav,
vzdělanost co klíště, záděra

na prsty se lidem přichytí,
jemnost vjede do žil, do krve,
v zádech, v nohách je ji cítiti,
a což v hlavě! v hlavě teprve!

Terinka jí plnou hlavu má . . .
Ach, můj Bože, tomu dítěti,
když se někdy tiše zadumá,
co mu všecko hlavou proletí!

Kolikráte, když jak kamenná
dívala se někam do stropu,
tak vám, Součku, byla zasněná,
že by Pánbů celou potopu

seslat mohl na ten boží svět,
– ona stojí, stojí jako kůl . . .
‚Jed bych', jářku, ‚vzala na to hned,
že tě, holka, někdo uhranul.'

Tu vám Terka (– je to trampota! –),
tu vám Terka těžce vzdychne si:
‚Drahá matko, co mám z života?
Hrací stroj a postel s nebesy,

matovanou kredenc s mramorem,
stříbrník a bordó záclony,
koberce a vásu s Amórem,
pozlacenou klícku s balkony,

tohle všecko, tohle všecinko,
jak jsem si to představovala,
nebudu mít nikdy, maminko –
proč pak bych se tedy vdávala?‘

Srdce, Součku, se mi sevřelo...
Vlastní dítě člověk má tak rád...
Sáhnu holce, sáhnu na čelo, –
hlava horká, jen se rozdoutnat.

Konejším ji. Marně. Do tváři
slzy těžké valí se jak hrách...
Zaplakala: ‚Cestou k oltáři
abych byla vrabcům pro postrach!

Každá panská má pět klobouků
s mašlemi a spoustou pštrosích per,
já v svém starém, zmoklém palouku
přijdu, matko, o svůj charakter!

Baron si mne — pláče — nevezme,
nemám peněz, jaká kletba zlá!
Ševce pak? Ó, nelze, srdce mé...
Jemností jsem příliš načichla...'

Jsou to, Součku, jsou to starosti!
Konec konců, přec si dala říc'...
Jaké pak tu dlouhé známosti!
Buď a nebo, nic a nebo ryc!

Vezměte se. Já vám požehnám.
Terka, věřte, též vás ráda má.
U děvčat — však vy to víte sám —
chodí leccos vzhůru nohama.

Jen tě prosím, drahý synu můj,
když už holka tak je křehoučká,
měj ji rád a miluj, opatruj,
neoboř se, hochu, na broučka,

kdyby někdy vzbudila tvůj hněv...
Stačí, hochu, dobré slovíčko –
různice jsou prkna na rakev.
Poshovět jí musíš maličko,

je to křehké, jemné stvoření,
přizpůsob jí svoji povahu.
Nějaký ten mls a pečeni,
voskovanou žlutě podlahu,

nějakou tu vásu, zrcadlo –
inu, hochu, musí-li to být,
kdyby jí to, holce, napadlo,
nesmíš jí to z lásky odepřít.

Já a táta, co se týče nás,
rádi bychom pomohli dle sil,
syn však kadet, sper ho kluka ďas,
Terinčino věno utopil.

Tobě tedy – už se nehněvej –
hlavní starost, Součku, připadá ...
Bohudíky, je ti, hochu, hej,
ušetřil's prý sobě za mlada

nějakých pár stovek, – však to vím!
výbava se lehko pořídí.
Není ti už, Součku, tajemstvím,
Terinka jak drží na lidi,

ještě tedy, už co zetička,
už co syna, už co Michala,
zaklínám tě: Ta dvě očička
kdyby smutkem někdy plakala,

nesváděj hned nesváry a křik,
neplísni ji, spíš ji konejši . . .,
pomysli si, že jsi obuvník,
holka pak že mravy jemnější

chytila, vždyt žila ve škole...
Příkladně... mně nic to nevadí,
cítiti že býváš po smole,
přece však ti radím: v úkradí

mandlovým si mýdlem vymydli
občas kůži; lahodné to je;
smůla, Součku, nehněvej se, čpí,
měl bys proto s Terkou rozbroje...

A to péro – na klobouk – však víš,
když už děvče tak je zoufalé,
nu, to péro nezabije již
tebe také. Viď že, Michale?

Nechci hned snad. Vím, že drahé je –,
stojí, slýchám, dvě tři desítky . . .
Až se štěstí na vás usměje,
však ty jednou bez vší pobídky

péro koupíš, překvapíš ji sám . . .
Teď jen truhlář přijde na řadu.
Abys viděl, jak tě ráda mám,
ještě zítra půjdem' do skladu."

Těžko pero, těžko vypoví,
těžký úkol dán tu papíru,
zachytiti v reku Součkovi
blaženosti onu přemíru,

která tenkrát, když se skončila
růžná nitka toho hovoru,
Součkovi se v těle rozlila
od paty až k hlavě nahoru,

vlnou se mu k srdci přitiskla,
hladila jej něžně, unyle . . .
Píseň štěstí sladce vytrysklá :
Souček obuvník byl u cíle.

Za chvilečku potom v altánku,
když v své dlani tiskl její dlaň,
když se poprv sklonil ke spánku,
aby plachý polibek vtisk' naň,

nebyla to šalba průhledná,
šalba lásky jen tak pro oko,
zde, ach, z hloubky, přímo ode dna
píseň štěstí tryskla vysoko,

každý šepot, jejž větřík odnášel,
nesl se v tom sladkém závanu
jako krůpěj, spadlá do perel
bachčisarajského fontánu.

Lze-li vůbec tolik štěstí snést?
Michal Souček sotva sebe zná ...
Jasmínovou zlomil ratolest,
Terince ji vložil do klína.

Dromluvila. Barvou korálků
ret jí hořel v sladké řeči té.
„Zdaliž pak mi, drahý Michálku,
pštrosí péro jednou koupíte?“

„Pštrosí péro? Jedno – řekla jste?
Terinko, ach, zlatá, bláhová …
Zde je ruka. Vždy se přihlaste,
v zdraví-li nás Pánbůh zachová,

vždy se hlaste – jak už jsem vám řek',
pštrosím pérem, ať už ber kde ber,
odplatím vám každý polibek!
Tisíc malin – tisíc pštrosích per!“

Zavěsila se mu na šíji.
Na rtech roztál zbytek pečeti — —
Teď však v pohár žluče naliji,
necháme čas volně letěti.

V málo týdnech měli oddavky.
Tím je žití nový průběh dán.
Nečiňmež tu dlouhé zastávky —
přenesme se ihned do Drážďan.

Tam si Souček vezl mladou choť.
Kdys tam dělal jako tovaryš —
řemesla pak choulostivá loď
v také rejdě uchytí se spíš,

kde je dobré, vyzkoušené dno,
– známosti a čáka v zakázku.
U školníků – pochopíte to –
způsobilo dosti poprasku,

když jim Souček svoje úmysly
vyjevil, jet s ženou v cizinu.
Zvítězil. Ač láskou závislý,
v této věci přece hrdinu

Michal Souček v sobě objevil;
dali říc' si, bylo po jeho.
Rozloučil se, spokojen a čil.
Tak jej zříme, hocha statného.

kterak vesel, samý žert a vtip,
jak to káže obuvnický cech,
u verpánku dělá klap a klip
v pátém patře v městě Drážďanech.

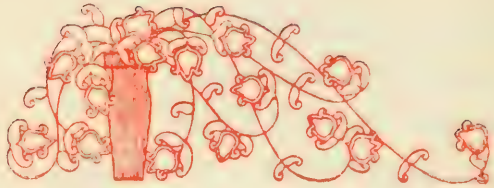

Měli vše, jak Terinčin byl sen.
Modro s nebe byl by Michal snes'!
Kousek snu byl sice nesplněn,
– postel byla zatím bez nebes –,

ale jinak, jinak – Součkovi buď čest:
Matovanou kredenc, stříbrník,
vásy, album – svatá pravda jest –
všecko splnil Michal na puntík.

Nebylť oheň, jenž se v ševci vzňal,
ohníček snad vratký, slaměný.
To byl požár. Řezat by si dal
Michal Souček s těla řemeny,

kdyby žena jedním pípnutím
službičku tu na něm žádala!
Ó, v tom krčku oblém, labutím,
od rána jenž pěl si „tra-la-la“,

kolik zvonků bílých, stříbrných,
slýchal Souček z jeho nitra znít!
Kterak měkl, zajikal se, jih',
slyšel-li ten krček švitořit!

Jenom jednou, jako halouzka
plná květu když se přelomí,
jako čert když prstem zalouská,
jako had když sykne svědomí,

cinkal smutně sladký zvonků hlas,
Terince jež z hrdla linuly — —
Souček ztichl. Tělem šel mu mráz.
Michal Souček zůstal ztrnulý.

Chtěla péro — —! Nic víc, a nic míň...
Moře lásky také odliv má.
Součku, brachu, tiše plachty sviň,
miluj srdcem, mysli očima!

V čarovném tom, rajském soužití,
plném sladkých, libých obrazů,
ponejprv tu musil přejíti
Michal Souček kámen úrazu

Pštrosí péro — —! Starý, dávný slib.
Muži paměť slábne — ženě ne.
Spustil ruce. Zmlklo klap a klip.
Přemýšlel, kde péro sežene.

Neměl peněz. Došly. Utekly.
Žal, je konec přetvářky i lži.
Odpověděl celý zaleklý:
„Budu rád, když stluču na činži…“

Sněží? Mrzne? Ani potucha.
V pátém patře kles' však teploměr.
Šeptá ševci žena do ucha:
„Tisíc malin – tisíc pštrosích per!"

Zapálil se, zarděl po čelo.
Chtěl se vzchopit, byl však přimrzlý –
Ó, to nikdy stát se nemělo!
Terinečko! – – Dvéře zavrzly.

Osaměl. Šla asi do trhu.
Pštrosí péro . . . u sta satanů!
Neměl sice péro v rozvrhu,
aby však tu krutou pohanu

nechal lpíti na své mužné cti?
Nikoli! To nelze připustit!
Michal Souček tak se neznectí!
Vem kde vem – však péro musí být!

Myslil... Hloubal... Marné bylo však,
marné bylo lásky snažení!
Čert vem pštrosa! Jaký je to pták,
situaci když tak pozmění...!?

Nelze jinak. Rád by Souček, rád...
Nevídáno, trochu peříčka...
Jen je nutno trochu posečkat,
posečkati musí kočička,

nájemné až bude splaceno,
šaty, kůže, uhlí a tak dál...
Veliké měl Souček břemeno,
Terince je tajil, zalhával,

v nitru trpěl, mlčel však jak hrob.
Teprv teď, když přímo v propast zřel,
Michal Souček trpěl dvojnásob,
starostmi se celý pozachvěl.

Hořká je to, hořká konfesse,
do níž Součka jsme tu vehnali!
Nevolí se čtenář otřese,
čelo se mu chmurou zakalí,

čistou pravdu až tu uslyší!
Hle, kam Součka láska přivedla ...
Jako myška k pasti na myši
když se blíží, vůní posedlá,

přitažlivou vůní slaniny,
zrovna tak si počínal náš rek,
takový byl mého hrdiny
první příchod v zemi líbánek.

Vše, co zříme, vše ty ozdoby,
jimiž Michal zkrášlil světnici,
bordó záclony a nádobí,
pendlovky, i čtvrti bijící,

kredenc, vásy, žlutý koberec –
na všecku tu parádu a třpyt
musil tenkrát Michal Souček švec
v záložně si tajně vypůjčit!

Do svatbě pak šlo to do tuha.
Dluhy, ó, jsou osud proklatý!
Jako kluzká mořská chaluha
věsily se ševci na paty,

což tím hůře zkruší člověka,
svou-li starost s nikým nesdílí.
Michalovi když jen z daleka
napadlo kdys: Nebuď zpozdilý,

svěř se Terce, ona pochopí –,
zdeptal v sobě myšlenku tu v ráz,
sám se raděj' – řek' si – utopí,
než by Terce vydal na pospas

tajný stud a mužnou důstojnost.
V hořkých dluzích našel Michal med:
Učinil je Terce pro radost...
Dar byl sladký. Nutno vytrpět.

Dřel se. Sháněl. Šíval do noci.
Verpánek, ach, není kathedra!
Zde jen práce může pomoci,
zde když starost lehne na bedra,

theorie málo pomáhá,
málo platna filosofie,
zde jen platí vůle, námaha,
kladívko dřív člověk rozbije,

ostrým šídlem ruce zkrvaví,
dratvemi se stokrát pořeže,
nežli v dálkách se mu vybaví
šedivý co kvítek protěže

kousek štěstí . . . Je však potom líp?
K Součkům vletěl jednou v noci čáp.
Stichlo v dílně rušné klap a klip.
čáp se řehtal, řehtal klip a klap.

Píseň práce, píseň úsilí.
Jednostejno, jaký její ton.
Od jara, co křtiny slavili,
Michalovi pukl baryton.

Peníze! A šaty! Krupice!
Uhlí! Činže! Součku, ber kde ber!
Ze všeho však tlačí nejvíce:
„Tisíc malin — tisíc pštrosích per!"

Častokrát, když hlava ke spánku
klesala mu bděním, únavou,
přikradla se žena k verpánku,
cítil ji, jak stojí za hlavou,

a tu tiše, s divným úsměvem,
studeným co vločka sněhová,
studeným co čerstvá, černá zem,
do níž člověk všecko pochová,

prohodila obvyklý svůj šprým,
který zněl však jako žaloba — —
Vlivem času zlým a rozkladným
zdánlivá ta šprýmu podoba

měnila se zjevně v nenávist...
Sužovala Terka Michala.
Každé slovo jako biče svist,
jako ostrý pazour pardala

zadíralo se mu do hrdla,
hryzlo zhoubně silný lásky peň...
Tázal-li se, proč tak zatvrdla,
přiléval jen olej na oheň.

Všecky páky Michal nasadil,
jako dravec vrh' se na šídlo,
živil ohněm krvebití žil,
srdce aby v těle nestydlo,

fáta když pak ruka železná
nejbolestněji ho sevřela,
těšil se: „Co platno... princezna...
má to v krvi... je tak zjemnělá..."

Myslíval si: Dobré přísloví,
spokojenost že je nad zlato . . .
Svatá pravda! Sám to dobře ví,
dnes když chybí to a zítra to,

jak hned stydne, zasmuší se krb,
jehož plam hřál lásky kořeny . . .
Trp si, Součku, trp si nyní, trp!
Lépe by ti bylo bez ženy,

když ni cetkou, jako péro je,
nemůžeš jí připraviti slast!
Ve dne v noci neměl pokoje.
Což pak, Bože, má snad jíti krást.

ukradnouti péro ze skříně,
kroutit v noci zámky, závory?
Spustil ruce tupě, nečinně – –
A jak naschvál, jako na vzdory,

vše se spřáhlo, tajně spiklo snad
proti hlavě, pérem ztýrané!
Dřel se, šetřil, trpěl tajně hlad –
nic však naplat, ne a ne a ne

aby sehnal, kolik potřeba,
kolik stojí péro s třásněmi ...
Jako naschvál, tu hned na chleba,
na dobírku balík s kůžemi,

na ouroky, na plyn, na uhlí,
– ach, těch věcí bývá na stero –
na vše Souček, na vše sehnal vždy,
nesehnal však nikdy na péro!

Z horoucího pekla, z předpeklí
všichni zlí a mrzcí živlové
krutě se tu spikli, zařekli
proti Terezii Součkové,

lépe rčeno proti Součkovi,
v jehož skráních kvet už bílý květ...
Léta šla, i věnec myrtový
Terinčin už začal trouchnivět,

dvě, tři děti časem přibyly,
bordó barva bledla v záclonách,
Amórek, jejž děti rozbily,
držel se už sotva na nohách,

– plynul čas, ach kvapem ubíhal,
rovnoměrně bral se času proud...
jenom péra, péra – jaký žal –
Michal Souček nemoh' dosáhnout – –

Jako na vzdor každý jeho plán
předurčen byl napřed k sesutí,
každý pfennig, sotva uschován,
pěl už napřed píseň labutí.

a tak věčně... Už už grošů pár
nastřádal si, splatil pojistku,
už už viděl vábný péra tvar,
už už tajně hledal modistku,

a tu náhle, jako s oblohy
třeskne hrom a blesky zasvítí,
viděl Michal, viděl, ubohý,
plány své se rázem hroutiti,

jenom jedna, jedna vteřinka —
prchl, zmizel celý vzdušný hrad...
Slyšít Michal svého Francínka:
„Táto, prosím, dej mne studovat..."

Knihy! Školné! – – Péro, s bohem buď...
Tuze trpěl Michal Souček švec.
Dřel by! Bděl by! Nebe, měl by chuť
od modistky dát si kopanec,

kdyby s péra aspoň polovic,
třicet marek kdyby slevila...
Chodil, myslil, nevymyslil nic.
Myšlenka jen jedna zavilá

jeho mozek vyplňovala,
zraňujíc jej jako bodláčí:
Kdyby Terka péro dostala,
bylo by vše u nás jinačí,

úsměv štěstí vrátil by se v dům…
O té věci tak byl přesvědčen,
s takou silou oddal se svým snům,
že jen péro, péro viděl jen,

ba i posléz, když tak potají
zahloubal se nad svou nad smůlou,
kmitla se mu – jako v mumraji
clown když fouká v svíčku vzplanulou –

myšlenka, jíž podivil se sám:
Zdaž ta – myslil – zdaž ta smůla zlá,
kterou od let s pštrosím pérem mám,
není, Bože, smůla ševcovská?

Od těch dob, jak kdys mu školnice
onu radu dala před sňatkem,
obytné se stranil světnice,
v kuchyni pak houbou, kartáčem.

líbezně jenž voněl od mýdla,
drhnul kůži, ruce, ramena,
pilně tak, až těžká vůně, mdlá,
v nitru bublin libě ztajená,

ševcovskou mu smůlu vytáhla,
jež je matkou smůly všelidské...
Činil dobře. Viděl znenáhla,
že i Terka svoje oči zlé

chmuří méně, míň že zahlíží
když své smůly navečer se zbyl...
Nevídáno, však ho nesnědí –
před spaním se vždycky vymydlil.

Někdy jen, když kouzlo kuchyně
reservovati chtěl pro děti,
vytratil se Souček do síně,
do síně šel tiše vyčpěti...

Hle – a zde, zde v tomto ústraní,
v tomto tlaku všedních, dusných sfér,
v koutě tom, kde tiché šeptání
„Tisíc malin – tisíc pštrosích per"

táhlo zdmi co galvanický proud,
právě zde, ó, chvíle zázračná,
jako duha, která vyklenout
svoji záři spěje nad mračna,

Michal Souček objevil svůj cíl.
V zoufalství se rodí nápady.
Myšlenkami Souček odkvapil
do zoologické zahrady.

Zákmit jiskry, zprvu nesmělý,
hořel v brzku září plamennou.
Tam, ó, tam! Tam jednou v neděli
Michal Souček trávil se ženou

červencové jedno odpůldne.
Tam jsou pštrosi! Pštrosi! Prokletě!
Souček sám to zvíře obludné
poplácal si tenkrát po hřbetě!

Jsou-li pštrosi, mají péra též!
Ach! vždyť vi už! Sám ty ptáky zřel!
Každá noha vysoká jak věž,
až se lekl, když je uviděl – !

Péra! Péra! Celý ocas, chvost!
Máš to drahou, pštrose, okrasu!
jednou v noci – basta! – fidli! – dost! –
vytrhnu ti péro z ocasu!

Zachechtal se Michal hlasitě,
uchopil se horkou za hlavu.
Ve své hlavě čile, střelhbitě
osnoval hned celou výpravu.

Půjde v noci. Sotva jakýs kaz
na své duši pro to pocítí.
Pštros co zajíc, péro pak co klas –
pych a krádež nutno lišiti.

Dlouho myslil. Když pak na lože
rozčilen a rozpálen se kladl,
povídal si: Bože přebože,
jak jen v noci ptáka přilákat?

Plna zmatku, plna rozporů
byla horká Michalova hruď.
„Mám snad“ – hloubal – „na tu potvoru
volat přes plot: Puť půť, puť puť půť?“

Půl druhé v noci. Bim! Bam, bam!
Kdo že to v pozdním tak čase
v myšlenky zabrán kráčí sám
po dlažbě Rosenberggasse?

Teplá je noc. Bylť parný den.
Ni dlažba neschladla zcela.
Chodec je chůzí upocen,
krůpěje stírá si s čela.

Ulice mrtva. Ticho kol.
Dlaždice duní jak v hrobě.
Chodec má asi tajný bol,
co chvíli hovoří k sobě.

Když světlo plynu v svítilně
mužovi do cesty vskočí,
zdá se, že chodec úsilně
snaží se zavříti oči.

Proč pak ho jako zlosyna
světlo tak pálí a dráždí?
Půl druhá noční hodina – –
V tu dobu krade se, vraždí.

Že muž má hříchy na duši,
vše zdá se svědčiti tomu.
Klobouk si stáhl na uši
a hledá temný stín domů.

A teď se náhle zastavil.
Hodiny druhou už tlukou.
Oko mu plálo. Bledý byl.
Najednou zamávl rukou.

Tichem je slyšet chodcův hlas.
Svítilna syčí a mrká.
„Skočím mu," mumlal, „na ocas,
tam rostou nejtlustší brka!"

Michal to Souček! – – Varyto,
rozezvuč ódu teď ptačí!
Vrah ani zloděj není to –,
to Michal Souček tu kráčí.

Pod noční klenbou Všemíra,
temnou a černou jak pytel,
za ptákem pštrosem ubírá
se Michal Souček, náš přítel.

Zasmušená ta, černá noc,
nebe to s plachtami mraků,
přispět má reku na pomoc,
usnadnit výpravu k ptáku.

Chvěje se Souček. Z extrému
v extrém se boří a řítí.
V horečce smyslů zdá se mu,
že ze tmy oči naň svítí,

strážníka očka komisní,
taková výsměšná, kosá,
a už i výkřik ze tmy zní:
„Sem s pérem! Škubal jsi pštrosa!“

Myslí-li na to, žár a mráz
Součkovi po zádech jezdí.
Svítilny když se kmitne jas,
Michal se obrací ke zdi.

Nad vraty jakés putyky
zelený věnec se kývá.
Vrazil tam. Za tři pětníky
holbu si poručil piva.

Vypil ji na ráz. Na kuráž.
Odvahou oči mu svitly.
Vyrazil. Dochod! K tělu paž!
Tma byla, černo jak v pytli.

Jako když voják do boje
bere se necesta cesta,
pustil se přímo. Náboje
úkrytem byla mu vesta,

pod kterou ne sic pistole,
ni dýka nebyla skryta,
za to však v jednom plápole,
jak v bitvě kartáč když lítá,

skákalo něco pod vestou –
to srdce údery byly!
Zbraň prudká! Michal zbraní tou
sto pět ran v minutě střílí!

Zdá se, že tato pekelná
mašina lije žár do žil.
Kuráž už Michal Souček má,
pookřál, zčervenal, ožil –

a jak by chtěl tou mašinou
vzít šturmem mocnou tvrz bohů,
házejí šosy se mu tmou,
jak lítá od rohu k rohu.

Pravice, jež v tom postoji
útočném klátí se, smýká,
vypadá, jak by ke stroji
byla to pekelná klika.

Na jeden když pak okamžik
lucerna ozáří šero,
vidíme: Michal srdce stisk' –
To uvnitř natáhl péro – –

Ale už k cíli blíží se.
V dálce už, stromovím skryta,
v mlhavém, temném obryse
ohrada parku se kmitá.

Ještě jen krok – a Souček švec
tiskne se k mřížoví plotu.
Opičí shlédl v temnu klec.
A setřel krůpěje potu.

Nyní, když stojí u cíle,
hruď novým děsem je jata.
Spocený límec košile
škrtí jak oprátka kata.

Největší jímá Součka strach
ze strážné jizby tam v zadu.
Odšoural se tam po špičkách
a k oknu povytáh' bradu.

Bohudík, čin, jejž podniká,
i sama štěstěna chápe:
Dva muži hrají jedníka
a třetí dozorce chrápe.

Tím jak by shodil okovy
a s beder největší tíži,
odlevilo se Součkovi –
k plotu zas tiše se plíží.

Všecko se daří – – Nabral dech.
Jedna jen starost teď zbývá:
Slyšel kdys, v horkých, parných dnech
že všecka zvířata divá

v zoologické zahradě,
tygři a ptáci a mloci,
za vedra ve své ohradě
bývají ve dne i v noci.

Zdaliž i dneska? – Vyhráno!
Nebesa, díky! Tak přece!
Jako by kviklo piano,
zaslechl kviknutí z klece,

kde nejspíš dvě tři opice
rvaly se o jednu blechu…
A jak tak řvouce, pištíce,
dávaly v bizzarním echu

doznívat temnem zahrady
fanfáru opičí války,
bylo to, jak by Nájády
z modravé pomořské dálky

vábily Součka Michala
sladkými hrami a zpěvy.
To naděj ševce líbala…
Jak to vše dopadne, neví,

on ví jen — a v tom zasnění
se jako v syrupu topí:
Nejsou i pštrosi zavřeni,
když nejsou zavřeni opi!

Rázem se rozhoď. Jedna! Dvě!
Terinko . . . ! Terka! Ó, Terka — — —!
Opřel se o plot. Ve stoje
sezul si střelhbitě perka.

Tent už byl dávno jeho plán:
Noha nechť volna je, bosá!
Takový není tulipán,
aby si poplašil pštrosa!

A nyní Michal ruku vznes',
udělal znamení kříže.
Perka dal chvatně do kapes.
Chytil se zahradní mříže.

Pro tebe, Terka – – Hup a hup!
Svět se mu zatočil v kole.
Stajil dech. A teď – rup a dup! –
a Michal Souček byl dole.

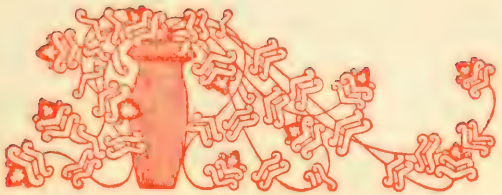

Snesl se měkce, jak by měl
chodidla zašitá v gumu.
Slídivě tmou se rozhlížel:
Dopadl v kupu rumu.

Skrčil se k plotu. Okamžik
pil doušky nočního vzduchu.
Houkání, řvaní, štěkot, ryk
zalehly k jeho uchu.

Zvířata! Chvěl se. Vteřinu
nedýchal, ztichl jak pěna.
Teď už ho dělí od činu
papírová jen stěna.

Vzchopil se. Pohléď v temnotu.
Nuž k dílu! Strachy teď vaří!
Zablýskl okem. Od plotu
utrh' se jako Barry.

A teď už v temno zahrady
vykročil rovně a zpříma.
Bizzarní vlnou nálady
dýchlo naň nové klima.

Musil až postát minutu,
tak prudká byla ta vlna.
Klece jak záda mamutů
tměly se z tajůplna.

A což ty hlasy! Taký řev
neslyšel Michal v svém žití!
Krákali supi, zařval lev,
hyeny počly výti.

Michal však pouze ocasy
pštrosími duši měl štvánu.
Málo se staral o hlasy,
z kterého vyšly chřtánu.

On pštrosa, ptáka pštrosa jen
v slitině hlasů těch hledal!
Marně i medvěd uražen
uplatňoval svůj pedál.

Teprv když přímo hulvátsky
zazněla medvědí basa,
zachvěl se. Myslil na pracky.
Docítil přípach masa.

Ničeho ale neviděl.
Chvilkou jen, pablesk co letmý
— s Michalem Součkem tančí svět —
zasvítí oči ze tmy.

A tu se Michal zařiká:
„To všecko pro tebe, Terka – –“
Z kapsy jak ouško králíka
kouká mu poutko perka.

Odvážně kráčí. Tu však v ráz
jak by ho vichřice smetla!
Srazil jej k zemi bílý jas
nenadálého světla.

Zděsil se Souček. Nebeská
plachta se roztrhla ve dví.
Měsíc je venku. Tuchou zla
Součkovi ztuhlo ledví.

V stříbrném svitu rudý hloh
rýsuje jasně své listí.
Takový jas, že bys tu moh'
„Dresdener Tagblatt" čísti.

Kontury zvířat v ohradách,
v ponuré temnotě klecí
vysvitly na ráz. Žebra, ach,
spočítat možno v pleci.

Souček se třásl. A tu slyš!
Z ohromné klece z pod buků
papoušek křikl v noční tiš:
„Co tu chceš, kluku, kluku?"

Horečka jen se ztišila
a Součka přeběh' zas mrazík.
Ohromná, tlustá gorila
z klece naň plazí jazyk.

V necudné póse, v negližé,
chce zlákat Michala Součka – –
A měsíc svítí. Na mříže
pudrová padá moučka.

Všecko jest bílé. Stromy, zdi,
všecko je v měsíčním svitu.
I Michal zbělel. Přibledlý
strachem se choulí, chví tu.

Co si teď počne? Vzdušný hrad
rázem se rozplynul slunný.
Všecko šlo dobře. A teď pád
přivoděn světlem luny!

Jít dále? Nelze. Vykročí –
a hlídač bude mu v patách.
Slza ho štípla do očí –
Stiskˊ srdce – – péro nataháˊ.

A měsíc svítí. Rybníček
vlní se poprsím sirén.
Mroží to. A klec opiček
nápis má: Nicht berühren!

Jasně tu svítí každé r.
A nyní nápis shléď v dálce:
„Za tisíc malin tisíc per!“
Písmena jako palce.

Tajemný uhel řeřavý,
zbloudiv sem z horoucích pekel,
v opálovou šeď dálavy
napsal své Mene, tekel.

A to byl ortel. Vteřinu
Souček švec bojoval ještě.
A pak šel přímo pod sprchu
opálového deště.

Děj se co děj! Snad Bůh to chtěl,
by pštrosa jednou šel chytat.
Uprostřed lvů, jak Daniel,
šeptal si z bible citát.

A jak tak tiše šel tu bos
a z kapes čněla mu poutka,
moh' by si možná myslit kdos:
Náměsíčnická choutka . .

Holečku, to by neuhád'!
Zcela byl jiný stav věcí.
V bdění se, v bdění Souček kraď
zahradou kolem klecí.

A nejen bdění bylo to.
Zda čtenář zázrak už tuší?
Součkovi náhle narostlo
statisíc nových uší.

Jakmile vyšel ze stínu
a luna vnikla mu v póry,
bylo mu, že v tu vteřinu
mohl by lámat hory.

Udiven sáh' si na čelo,
zda hlava souvisí s tělem.
Pět dílů světa hlučelo
k Součkovi chřtánem šelem.

Otevřel duši dokořán
a echo šumělo proudy.
Nejširší svět tu rozbil stan
na tomto kousku hroudy.

Zvířata světa! Tygr, lev!
Papoušci, klokani, sloni!
Všecek ten rámus, šum a řev
Součkovi stříbrem zvoní.

Zamhouřil oči. Bezhlasou
otázkou chví se mu rety.
Bože, což kromě péra jsou
jinaké ještě světy?

Jistě jsou! Jejich předtucha
vane sem z klecí a zdiva!
Součkovi ševci do ucha
pět dílů světa zpívá.

Opřel se o kmen modřínu.
jenž koupal v stříbře své šišky.
Obrázky hlavou letí mu
z přírodopisné knížky.

Učitel, škola, rodná ves –
vzpomínka honí se, míhá.
Jak by to bylo včera, dnes,
přírodopisná kniha

leží tu před ním na židli,
kolorit kaněk ji zdobí,
a malý Michal kreslí lvy,
velbloudy, tygry, soby . . .

Kolik to roků? – Zmaten byl –
Obrázkům, které si kdysi
Michálek z knížky obkreslil,
oživly náhle rysy!

Všecko je živé, hýbe se,
obrázky v těla se mění!
Jak by to bylo v pralese,
pardali zuby cení!

Ba i ten slon, jenž vyvolal
ve třídě posměchu salvy,
Michálek když jej maloval
barvičkou žlutou na lvy,

ba i ten slon tu živý je
a magot ježí svou štětku!
Z magota Černá Marie
dostala tenkrát pětku – –

Zvířata světa! Celý svět!
Slon funí, hyena vyje!
Ceylonu, Jávy dýchˇ sem květ
a pampa Australie!

Asijská step sem ševelí
a medvěd tančí si rusky,
v hlubokém oku gazely
dříme kraj andalusský.

Postačí ruku natáhnout.
udělat několik kroků –
a už je člověk stržen v proud
bouřného veletoku,

bouřné té písně Všemíra,
která je tisíciletá
a svoje tóny přibírá
ze všech čtyř úhlů světa . . .

I Michal Souček ruku vztáh'.
Svět se mu otevřel širý.
Prstem hráb' přímo po strunách
nejzázračnější lyry.

Šel přímo tam, kde písně šum
vyvěral sterými zvuky.
Šel ke klecím. Šel k zvířatům.
Měl je na dosah ruky.

Klec vedle klece. Mřížoví
jak struny tlumeně splývá,
jak vážný nástroj harfový
nocí se rozechvívá.

A Michal Souček bloudí tu,
u každé ohrady stane.
Přemírou sladkých pocitů
smysly má rozkochané.

Terinka, péro – divná věc –
jako by dřímaly v hrobu...
Sedí teď, sedí Michal švec,
na špici sedí globu,

napíná uši, zrak i čich,
a náhle chce se mu žíti,
na východ, západ, sever, jih
chce se mu hovořiti,

chce se mu křičet, vyptávat,
prostrčit ruku skrz mříže,
zeptat se mladých tygřišťat,
kudy že je to blíže,

do Afriky když jede se,
lepší-li Hamburk či Brémy,
a zdali ševcům koncesse
dávají tam v té zemi – –

Všecko chtěl vědět! Tajemstvím
pach zvířat dráždil ho, lákal.
Spíjel se světy, řevem lvím,
fascinoval ho šakal,

ba i když sivý, zježený
hřbet mrchy hrozil mu z blízka
a vepří očka hyeny
měřila si jej slizká,

mrchy to, o níž slýchával,
že z hrobů mrtvoly hrabe,
nehnul se ševci ani sval,
chvění jen cítil slabé,

ve mžiku ale, v zápětí
přání už žhavé měl, skryté,
hyeny vlast chtěl zvěděti,
na curriculum vitae

byl by se Michal zeptal rád,
z které sem končiny přišla,
kdo ji dal zuby vylámat,
při vytí že tak šišlá,

především ale, odkud je,
z které až daleké země,
jaká tam zvyklost panuje.
jaké že tam je plémě . . .

Všecko chtěl vědět! Klecí puch
cizinou dráždil mu chřípí.
Před zrakem se mu vlnil vzduch
indiánskými šípy.

Jako kdys pestré obrazy
a články z přírodopisu
ryly se zbožnou extasí
do Michálkových rysů,

tak i teď Souček obuvník,
uprostřed tygrů a slonů,
jak by mu kdosi v oči stříkl
atropu belladonnu,

otevřel obě do šíra
a kouzlem neznáma zmámen
v přitažlivý vír Všemíra
zapadl jako kámen.

Kamkoli patří, neznáma
všude ho lákají stopy.
Světy sem cupou nožkama
štíhlounké antilopy.

Dloutvemi sivých tuleňů,
pleskotem ocasů mrožích
ježí se z temna bazénů
hranatý grónský kožich.

Sever sem fičí! Součkovi
rampouchy před nosem svítí.
Huňatý medvěd ledový
raglán má z bílých nití,

a když teď bílý chlupatec
začal se na týle škrabat,
jde z něho zima. Souček švec
maně si zapial kabát.

Ale již mizí led a sníh
a v dálku sever se ztrácí.
Na scénu vchází horký jih:
Žirafy, sloni, ptáci.

Taková dlouhá žirafa,
jež krk má u samých snětí,
jako by tchyně dávala
napomenutí zeti,

takový dlouhý majestát – –
kde jen ho Souček už viděl?
Byl by se z duše zasmál rád,
jenže se trochu styděl,

jak mu tak hlavou prokmitˊ se,
jako by přiletěl s nebe,
vyčouhlý portrét školnice
s žirafou vedle sebe . . .

Na její „ano“ kterak kdys
těšil se, rozkoší zmírav . . .
Na vlas ten krk, na vlas ten rys
vidí teď v stádě žiraf.

Leccos tak známé. Pestrý šál,
o který Terka tak žebrá,
měkkou se prouhou začernal:
Na plecích má ho zebra.

Ale tu Souček sklopil zrak.
V uších mu zazněla hrana.
Jako by přelét' černý pták,
jako fata morgana

vyvstala před ním mátoha,
dolehla rána z děla:
Proč pak sem přišel, pro boha,
co že tu vlastně dělá?

Kde že jsou péra??? — Ustrnul.
Ale jen chvíli, jen chvíli!
Zase je jasno. Led se hnul,
písnička opět šílí,

bouřlivá píseň Všemíru.
pazourů, zobáků, pracek,
chrochtá ji tlama tapírů,
křičí ji šedý racek,

zpívá ji celá zahrada,
funí ji medvědi, sloni,
kolibří pestrá posada
sopránkem svým ji zvoní,

černý hroch basem skuhrá ji,
hyena altem ji vyje,
stejnou tu hude šalmají
Asie, Australie,

Amerika i Afrika,
Evropa, ostrovy, moře,
a mezi nimi zaniká
Michala Součka hoře,

Michal se točí jako míč,
srdce mu vesele tluče,
všecko v něm křičí: Pryč! Ó, pryč!
Cizině do náruče!

A když teď těžkopádný slon
vysoko pozvedl chobot,
jako by slavně hlásal zvon:
„Michale, práskni do bot!“ –,

Michal se rozhoď. Do světa!
Daleký, široký světe!
Růže tam bílá rozkvétá,
růže tam bílá kvete – – –

A tu ta radost, letící
jak bujnost dětského míče,
dostala náhle palicí.
Třísklo ji dřevo tyče.

Za plotem z tyčí, z latoví,
– ach, satan anděla zláká –
mihly se ševci Součkovi
vysoké nohy ptáka.

Na ráz ho poznal. S vysoka
oba se očima měří.
Michala bodá do oka
lesknavé pštrosí peří.

A co teď s pérem?!? V rozpacích
Michal tu stojí a čeká.
Sní. Východ, západ, sever, jih
šumí kol jako řeka.

Co že teď s pérem?!? Širý svět
s hukotem okolo letí – –
Terku i s pérem valí v před,
odnáší jako smetí – –

Terinka – péro – hádky – svár – –
ach, kterak všecko teď cizí…
Řidounkým mráčkem šedých par
vzpomínka bledne, mizí — —

Ale což vskutku na vždycky
sen lásky zajít má krátký?
Švec Souček melancholicky
hladí si špici bradky.

Vzchopil se. S hůry na ptáka
už ranní padalo šero.
Řekl si: Darem tuláka
naposled at je péro!

Na hlavě Terky, na hlavě
necht péro týčí se pštrosí!
K Michala Součka oslavě
památkou necht se nosí!

Dokročil k plotu. V nitru svém
pohnutí pocítil němé.
Jako když kohos vraždit jdem',
jejž tajně milujeme.

A když už Michal ruku vztáh'
a tiše prostrčil mříží,
rozechvěn šeptal: Neměj strach,
to ti přec neublíží . . .

Přimhouřil oči. Vystydlo
mu srdce v jedné té chvíli.
Přitáhl ptáka za křídlo.
Bili se. Zápasili.

Michal se vzepial. Netušil,
že tolik síly je v ptáku.
Zobákem divě pštros jej bil
do tváří, nosu, zraku.

Mololděc! Ó, jak vesele
na písku v svobodě žil by!
Zobák měl jako z ocele,
jakoby pláty přílby.

Uměl se bíti. Leč i sok
neztratil přítomnost ducha.
Vzepial se, prohnul — výpad! skok! —
a již ho drží, cuchá,

vysokou nohu jako věž
podrazil jak by kus bidla,
péro sem! péro! odkud chceš,
z ocasu nebo z křídla,

péro sem! slyšíš?! jedno jen!
bestie, nebuď tak skoupá!
pérem nechť slavně ozdoben
Terčin se klobouk houpá,

nechť toho hada hroznýše,
jenž Terce na hlavě dříme,
jak hladového fetiše
na věky nakrmíme – –!

Ale pštros špatně chápal věc.
Chtěl býti vítězem řeže.
A tak se pták a Souček švec
bili teď spolu v leže.

Perná je bitka. Jako peň
jsou péra zarostlá v kůži.
Udatně se tu na roveň
staví pták proti muži.

S Michala teče. Silná pěst
jen tak tak udrží křídlo.
Každé to péro hladké jest,
uklouzne jako mýdlo.

A pták už zuří. Jaká lví
síla je v zobáku pštrosů!
Souček už z ucha krvácí,
krev mu už crčí z nosu,

pták ale bije napořád
a míří nehlava hlava,
až Michal Souček jako kat
rudý je do krvava,

až schvácen, slzy ve zraku,
pštrosovi do očí patře,
mumlá si plný rozpaků:
„Co mi to děláš, bratře?

Což pak ty nevíš, milý brat,
— na nebi pánbů to slyší —
nad Terku že's mi tisíckrát
drahocennější, bližší?

Já chtěl jen péro . . . Poprvé
a také naposled v žití . . .
Což pak se musím do krve
o hloupost s tebou bíti?“

Zdálo se, tenhle smutný ton
že je i pštrosovi k pláči.
K melancholii jistý sklon
má prý i srdce ptačí.

Vyškub' se pták, trh' perutí,
jak by se k výškám chtěl vznésti.
Součkovi při tom trhnutí
zůstalo péro v pěsti.

Držel je v ruce. Lesknavé
a dlouhé, mohutné bylo.
Bylo i trochu krvavé.
S tukem se oddělilo.

Dták prchl. Křídla v šustotu
naposled mihla se šerem.
Souček stál mlčky u plotu
s krvavým pštrosím pérem.

„Halt! wer da?!? – Ztuhl. Z olova
jak by měl najednou údy.
Dostava jakás, mužova,
vyrostla náhle z půdy.

Dozorce! – – A zas: „Halt! wer da?!?“
Leč švec již divě se žene.
Pádí a letí. Oči má
široce rozevřené,

v boku ho píchá, je mu mdlo,
tvář jeho strachem je bledá,
perko mu z kapsy vypadlo,
Souček je v běhu zvedá,

a zas co vlak se řítící,
uřícen, rozcuchán, bosý,
pádí v před, perko v levici,
v pravici péro pštrosí.

Tam je už plot! Tu úzkostí
sluch Součkův smrtelně zbystřel.
Zamrazilo ho do kostí.
Dolehl k němu výstřel.

Střílejí! Po něm! Co s tou hrou?!?
Pozdě je! Schovejte zbraně!
Tu je už plot, tu mříže jsou,
Michal už skočil na ně,

přeskočil, míjí továrny,
ulice, villy a ploty – –
V průjezdě jakés vinárny
nabral dech, obul boty.

Rozhléď se šerým průjezdem.
Záclonka dveří se hýbe.
Transparent svítí nad oknem:
Weinstube. Anna Trübe.

Svítili. Vešel. Jako Kain
ke stolu sehnut se krade.
Kmitla se kredenc. Nápis: Wein,
Kaffee, Thee, Chocolade.

Přisedl k stolu. Dal si čaj.
Zaslechl břinkání polky.
V kostýmech vzdušných à la ráj
živě se baví holky.

Souček je umdlen. Marně zní
zběsilá směsice tonů.
Nadarmo holky tancují
okolo polyfonu.

Sedí tu švec a nevšímá
si zhola ničeho kolem.
Sotvaže pohne očima,
holka když drkne stolem.

Jako by zapaď. Tupý zrak
upřeně hledí kams v dálku.
Mihne se sklepník, mastný frak,
kredencká s kupou šálků,

švec ale sedí zachmuřen,
únavou tíhne mu hlava,
dříme a dříme, chvilkou jen
z koflíku usrkává – –

Mračí se. Zatra kokety!
S pekelnou rotou jsou v spolku!
Točí se jako planety
okolo jeho stolku.

Leží tam péro. Lesknavé.
Jak prve zapadl v lokál,
dal péro na stůl. A teď, hle,
jako by tetřev tokal,

jako by jelen raněný
k studánce hledal stezku,
jsou oči holek upřeny
na mramorovou desku,

všecky tam hledí, všeličky,
v zorničkách opuchlých očí
měňavé rudé ohníčky
honí se, skáčou, točí.

Jedna si k němu usedla.
„Poslouchal, že jsem tak směłá,
kde vzal to péro? Nač to má?
Dal mi to. Já jsem Ella.“

Michal si odpliv'. Zdvihla ret.
Součka si změřila s hora.
Odešla. S tuctem braselet
po Elle přišla Lora.

„Ví-li co? Já jsem taková,
že péro nechci co dárek.
Plácněm' si! Dám mu, do slova,
za péro deset marek.“

Odbyl i Loru. Na konec,
jako bys rozlil číš vína,
opilá, v tvářích ruměnec,
sedla si k ševci Fryna.

„Nešel by ke mně? Miláčku,
ví, nechal Loru i Ellu . . .
Dá-li mi péro, blonďáčku“
(nahnula se mu k čelu),

„všecko má u mne zadarmo,
dnes – zítra – pozítří – třikrát – –
Teď mi však řekl – zkrátka – no –
kterou pak skříň to vykraď?“

Vyskočil. Zrudl. Zbrunátněl.
Rozvzteklen vykřikl: „Ruhe!“
Rázem měl pokoj. Mít jej chtěl.
Holky zůstaly tuhé.

Michal už nezdřím', neusnul.
Likér sem! Usrkl krapet.
Hlava mu plála. Plány kul.
I když mu s rudých tapet

upadla v likér štěnice,
mohl ji zachránit snadno,
Michal však jenom ušklíb' se,
nechal ji padnout na dno.

Žil zase světům. Širý svět
až sem své udice házel.
Michal byl chycen. Dryč! A hned!
Chtěl by mít nohy gazel.

Ale což – myslil zděšeně –
když hladem ve světě pojdu?
Zjasnil zrak. Zahléď na stěně
reklamní plakát Lloydu.

A již zas švec je ve víru,
dušička třepe se v těle,
obrovský žernov Vesmíru
Michala mele, mele, —

ještě se zachvěl, zaviklal,
ale již namířil pušku — —
Puška to není. Básník lhal.
Michal má v ruce tužku.

Olízl hrot — a myšlenky
jak by chtěl vyškrabat ze zdi.
Pohlížel k stropu. A už — fiií!
papírem tužka jezdí:

„Má milá Terka! Vědomost Ti dávám,
že dneska v noci přišla chvíle má,
že srdce Tvého na vždycky se vzdávám,
že za hodinu budeš svobodná.

Jak se to stalo, nemohu Ti říci,
já jenom vím, že musím, Terko, pryč,
pár marek najdeš v hrnku na polici
a od pendlovek posílám Ti klíč.
Co můžeš, prodej. Odstěhuj se k mámě
a líbej děti, popros Francínka
at nehněvá se, řekni, že to na mě
taková divná přišla chvilinka,
že zázrakem mne něco odtud žene
a kdybych nešel, že bych umřel snad,
at tatíka si někdy připomene
a že ho táta líbá tisíckrát,
a kdyby z bídy nemoh' doštudovat,
tak, Terka, piš mi, rekomando piš,

a třebas kvítek lásky naší povad,
mou adresu přec za nedlouho zvíš,
co budu moci, pošlu dětem vždycky,
a kočku, řekni, aby nebily,
a kanár at vám neulítne z klícky
a Andě sprav tu noční košili,
a na mne, Terka, mysli vždycky v dobrém,
co dělám, musím, vím to nejlíp sám,
tak s pánem bohem, půjdu pěšky do Brém,
no, na cestě si něco vydělám,
a z Brém už lodí.

A to péro pštrosí,
pro které, Terka, jsi se hněvala,

Ti posílám – a žahadlo to vosí,
jímž tolikráte jsi mne štípala,
už neštípe a nebude už štípat
a teď už oba klidně můžem spát,
a nač pak rozvod, beztoho ten případ
partaje v domě budou přetřásat,
víš, Terka, lepší, kratčí je to v tichu,
a tak už teda na vždy s Bohem buď,
a kdybys někdy, jak jsme vždycky v smíchu
si říkávali, dostala snad chuť
být modistkou na rohu Ebergasse,
pak vřele bych to Tobě schvaloval,
máš vlohy k tomu, jistě v krátkém čase
by kloboučnický krám tvůj prospíval.

A to je všecko, co jsem Ti chtěl říci.
Tak na děti buď, Terka, hodňoučká,
a z Brém vám pošlu brzy pohlednici
a vzpomeňte si někdy na
Součka."

Žádal o kuvér. Složil list.
Hned však jej rozbalil znova.
Smutně se usmál, začal číst
a dole připsal slova:

„To pštrosí péro, jež je přiloženo,
je sice dlouhé, černé, lesknavé,
jak přála jsi si –, to však odpusť, ženo,
že na konci je trochu krvavé."

Zaplatil. Vyšel. Na vzduchu
střás těžké výpary vína.
„Má úcta, pane eunuchu!“
křikla naň s okna Fryna.

Usmál se. Kráčel k domovu.
Bylo už ráno. A svěží.
Souček se usmál poznovu:
Přistih' se, kterak běží.

A tu již dům. Ach, starý zvyk:
srdce si zmanulo bíti.
Stisk' zvonek. Starý domovník
přišel mu otevříti.

Vytáhl dopis, balíček.
A hlavou obrácen k stěně,
nesměle Michal Souček řek':
„Dejte to mojí ženě".

A zmizel.

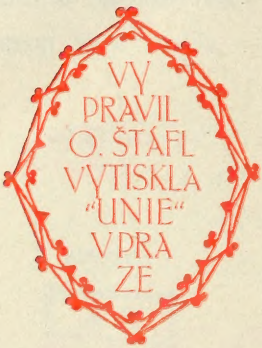
VY
PRAVIL
O. ŠTÁFL
VYTISKLA
"UNIE"
V PRA
ZE

PRAHA
KVĚTEN
J. OTTO
1912